

RINGEN

MAGASIN FOR RINGSHAUG OG GÅRDBØ VEL **1/2018**

MAGASIN

TIL DEG SOM
BOR PÅ GÅRDBØ
OG RINGSHAUG

DE BYGDE

Leikvin

STRANDFLATBUK-
EDDERKOPPEN:
LITEN, MEN VIKTIG

Stupetårnet

LAR VENTE PÅ SEG

Den nye kongen av Ringshaug

INNHold

Nr 1/2018

- 3** Leder: Strandflathvaformoe?
- 4** Strandflatbukedderkopp
- 8** Endelig: Ringshaugveien er blitt tryggere
- 10** En lang vei for trygg vei
- 12** Den nye kongen av Ringshaug
- 16** Skiføre
- 18** Surt og søtt
- 20** De bygde Leikvin
- 22** Redningen v/sjøen
- 24** Ringshaug på 60-tallet: Gårdslivet
- 34** Annonsepriser
- 35** Ringshaug-valsens

RINGEN

Redaktør: Dag Olav Høgvold

Redaksjonen: Inger Bjar-Kessler, Roger Ek, Øyvind Fjeld, Erik Harg, Helene Moe Slinning, Tone M. Nordmark Sudenius, Halvor Toreskaas, Harald Vedvik

Kontakt: facebook.com/RGVel

Forsidefoto: Kongen av Ringshaug. Foto: Harald Vedvik

Layout: Strøk design > www.strokdesign.no

Trykk: LOS Digital

Opplag: 1600

Bladet gis ut av Ringshaug og Gårdbo vel og er et gratismagasin til alle som bor i området vårt. Har du lyst til å bidra, eller har du tips? Kontakt oss, og vær med på å lage et enda bedre blad!

«Når strandflatbukedderkoppen er så kresen på hvor den vil bo så må vi jo ta det som et kompliment at den velger oss – og da må vi jo ønske den velkommen og opptre som gode naboer!»

STRANDFLAT-HVAFORNOE?

Jeg hadde aldri hørt om den før. Strandflatbukedderkoppen. Ikke det at jeg er så bevandret i ulike edderkopparter, men her var det virkelig mange ord som var stablet sammen. Strand, flat, buk, edderkopp. En edderkopp med flat buk som bor på stranda, eller hva?

Jeg har ennå ikke sett den med mine egne øyne, men har likevel stiftet litt nærmere bekjentskap med den. Saken var den, at i et kart på nettet som viser sjeldne dyrearter, var det avmerket én rød prikk på den sørlige delen av Ringshaugstranda. Her var det altså, på et eller annet tidspunkt, observert en sjelden dyreart.

Grunnen til denne oppdagelsen, var at vi i velforeningen en stund hadde diskutert om det ville være mulig å ruste opp den søndre delen av stranda, slik at den kunne bli tatt mer i bruk. Samtidig så samler det seg hvert år store mengder tang inne i bukta, og det blir et aldri så lite luktproblem når den ligger og råtner. Så vi tenkte: Hva om det lar seg gjøre å fylle opp med sand inne i «hjørnet» ved Furustrand, og lage en slak bue utover, slik at havstrømmene vil ta med all tangen ut til havs? Kanskje vi kunne hente sand fra utenfor moloen, slik at det ikke blir for grunt til å stupe derfra?

Men et slikt prosjekt er ikke bare-bare. Det koster penger, og det måtte i så fall skaffes. Dette er jo noe vi kan, etter å ha skaffet til veie penger til både klatrenett, fotballbinge og treningspark de siste årene. Så hva kunne vi søke penger til her? En strandfotballbane? Eller strandhåndball? Frisbeegolf?

Men så var det altså denne røde prikken. Den måtte vi

STRANDFUNN: Kanskje liker strandflatbukedderkoppen å gjemme seg blant skjellene på stranda vår?

jo finne ut av. For tiltak i strandsonen, det er ikke bare å sette i gang uten videre. Ganske snart fant vi ut at det dreide seg om en edderkopp. Nærmere bestemt strandflatbukedderkoppen. En art så sjelden at det for noen år siden bare var én annen observasjon av den, på Tjøme.

En befaring ble gjennomført, med både velforeningen, kommunen og fylkesmannen til stede. Og vi skjønte fort tegningen: Her kunne vi bare glemme å gjøre noe som helst. For hvis edderkoppen skal ha sjanse til å overleve, så må naturen ligge så urørt som mulig. Dessuten var dette et bløtbunnsområde, som miljømyndighetene absolutt ikke ønsker at skal ødelegges av menneskelige inngrep.

Så planene ble skrinlagt. Vi ønsker jo selvsagt å ta vare på det som er av spesielle naturforekomster på vår egen strand!

Så i stedet for strandfotball eller annen lek, kanskje dette kan bli et fint sted for eventyrlystne og natur-

interesserte barn og voksne, som kan skryte av å ha en sjelden liten krabat i nabolaget? Bare vær forsiktig og vis hensyn – når strandflatbukedderkoppen er så kresen på hvor den vil bo så må vi jo ta det som et kompliment at den velger oss – og da må vi jo ønske den velkommen og opptre som gode naboer!

Forresten – sannsynligvis så var det den som kom hit først.

*Dag Olav Høgvold
Redaktør*

*Styremedlem for Ringshaug og Gårdbo vel
dohogvold@gmail.com*

STRANDFLATBUKEDDERKOPPEKSPERT: Arne Fjellberg viser hvor strandflatbukedderkoppen trives, i de eldste tangvollene nærmest sivet sør på Ringshaugstranda. Da vi var der, var det ingen edderkopper å se.

BITTELITEN: Strandflatbukedderkoppen er bare noen millimeter stor, og står på rød liste over truede arter i Norge. Foto: Arne Fjellberg

Strandflatbukedderkopp

Lær deg navnet: Strand-flat-buk-edderkopp. Latinsk navn: *Haplo-drassus minor*. Du har sannsynligvis aldri sett den, og kanskje kommer du aldri til å gjøre det heller. Den er nemlig bitte liten, og gjemmer seg i tørre tangvoller på noen få strender. Et av stedene i Norge der den lever, er på Ringshaugstranda.

TEKST OG FOTO: DAG OLAV HØGVOLD,
STYREMEDLEM, RINGSHAUG OG GÅRDBO VEL

Artsdatabanken står strandflatbukedderkoppen på rød liste som sterkt truet art. Grunnen til det, er at den har et veldig begrenset leveområde i Norge og bare finnes på havstrender der den jakter på andre småkryp i gamle tangvoller. Samtidig er leveområdene under sterkt press fra menneskelig aktivitet.

På Ringshaugstranda er den imidlertid funnet, i gamle tangrester som ligger ved sivet i sørenden av stranda. Den er også funnet på sørsiden av Furustrand, der det er mer tang enn på nordsiden.

Edderkoppen er 3–4 millimeter stor, med varierende farge der beina som regel er gulbrune, mens hoderegionen er noe mørkere. Bakkroppen er lys musegrå.

Arne Fjellberg, som bor på Tjøme, er trolig den som vet mest om denne edderkoppen. Han er utdannet biolog fra Universitetet i Bergen, med doktorgrad fra Tromsø. Det var han som gjenoppdagete arten på Hvasser for ti år siden, etter at den først ble funnet der ute i 1984 som det eneste stedet i Norden. – De er bittesmå, bare noen millimeter store. Derfor er det vanskelig å få øye på dem, sier han. – Den beste måten er å bruke et sold med netting i bunnen, så tar du et par never gammelt tangrusk oppi soldet og rister slik at smådyr og finmateriale faller ut. Så må du vente og se. Etter noen sekunder piler edderkoppen avgårde og forsøker å gjemme seg. Den er kjempe-rask!

Fjellberg forklarer at edderkoppen gjerne gjemmer seg i tomme sneglehus eller andre hulrom som den finner. – Den liker seg best i gammel godt nedbrutt tang, den som har ligget flere år lengst opp på stranda. Der er det som regel massevis av små biller, fluer og andre småkryp som den kan jakte på. Lenger nede på stranda er tangen ferskere, og der er det for det meste bare tanglopper som er alt for store for den lille edderkoppen. Sørenden av Ringshaugstranda har gode forhold for edderkoppen – det samme har stranda mellom Furustrand og Vallø.

Strandflatbukedderkoppen er ikke den eneste edderkopparten som trives her. – Det er også en annen, morsom edderkopp på Ringshaugstranda: Hoppeedderkoppen *Phlegma Fasciata*. Den sitter helt stille og holder utkikk etter byttedyr. Om du ser den, så kan du prøve å stå rolig en liten stund – og hvis du så gjør en liten bevegelse for eksempel med hånden, så ser du at den vrir på kroppen og følger med på hva du gjør. En fin liten krabat, sier Fjellberg, som først og

fremst har drevet forskning på spretthaler (*Collembola*) – små leddyr som også finnes på Ringshaugstranda i stort antall.

EN FJÆR I HATTEN

– Det beste dere kan gjøre for å bevare den sjeldne strandflatbuk-edderkoppen, er faktisk å gjøre ingen ting. Deler av stranda bør få ligge urørt slik at tangvollene kan få bygge seg opp gjennom flere år. Edderkoppene og alt det andre som lever der tok stranda i bruk lenge før oss, sier han.

Da vi møttes på Ringshaugstranda en solfylt dag i desember, var det ikke mange strandflatbukedderkopper å se. – Nei, nå på vinteren er de inaktive. Foreldregenerasjonen dør ut i løpet av sommeren, men de halvvoksne ungene fra sist sommer er aktive fra tidlig på våren. I mai–juni legger de egg og er klare til å starte en ny generasjon, forklarer Fjellberg. Men legger til at det er mye vi ennå ikke vet om arten, ettersom det er gjort så få funn av den.

– I 2008 fikk Tjøme kommune denne edderkoppen som sin ansvarsart, sier Fjellberg. Hver kommune i landet fikk et spesielt ansvar for å ta seg av én dyre- eller planteart, og Tjøme fikk tildelt strandflatbukedderkoppen. Dermed fikk kommunen ansvar for å sikre at arten har levelige forhold langs strendene. Og at den også finnes på Ringshaugstranda, er jo en fjær i hatten for dere som bor i området, sier han. ❁

«Det beste dere kan gjøre for å bevare den sjeldne strandflatbuk-edderkoppen, er faktisk å gjøre ingen ting.»

ARNE FJELLBERG, BIOLOG

SKRINLA PLANER

Velforeningen og Furustrand Camping hadde begynt å sysle med tanken om å fylle opp den sørligste delen av Ringshaugstranda, blant annet for å bedre sirkulasjonen i vannet. Store deler tang og tare hoper seg opp på sørenden av stranda hvert år. Ideen var at en utfylling i sjøen kunne bedre sirkulasjonen og dermed hindre luktproblemet som oppstår med råtnende tang. Samtidig er dette et bløtbunnsområde, der barn ved noen anledninger har satt seg fast. Derfor ønsket velforeningen å fylle ut med sand, slik at området for eksempel kunne brukes til strandfotball eller -håndball.

Folk fra kommunen og Fylkesmannen stilte derfor i høst opp på en befaringsreise for å se hvilke muligheter som fantes. Men de kunne raskt konstatere at som bløtbunnsområde så må dette vernes. Når man i tillegg vet at strandflatbukedderkoppen holder til her, så frarådet Fylkesmannen å gjøre tiltak her, men heller bevare området mest mulig uberørt. Velforeningen valgte derfor å skrinlegge planene. I stedet kan vi skryte av å ha en knøttliten og veldig sjelden beboer i nabolaget vårt!

BEFARING: Folk fra kommunen og Fylkesmannen i Vestfold stilte opp på en befaringsreise sammen med styret i velforeningen for å se som det kunne være aktuelt å fylle opp sørenden av stranda. Det endte med at planene ble skrinlagt.

strok

Bøker // Magasiner // Årsrapporter // Illustrasjon // Brosjyrer // Profil // Logo // Websider

STRØK DESIGN
Kammegaten 9
3110 Tønsberg

strokdesign.no
post@strokdesign.no

T: 92013345

ENDELIG: RINGSHAUGVEIEN ER BLITT **TRYGGERE**

Etter mange års arbeid fikk endelig Ringshaugveien fartshumper. Velforeningen har jobbet lenge med å få bedret trafikksikkerheten på strekningen, og høsten 2017 åpnet det seg en løsning i forbindelse med at veien skulle asfalteres.

TEKST OG FOTO DAG OLAV HØGVOLD

ASFALTERING: Hele strekningen fra Gauterød til Skallefold har fått ny asfalt.

ARBEIDER: Ringshaugveien har fått ny asfalt, og fartshumper. Arbeidene startet opp i oktober. I tillegg til fartshumper, har noen av kryssene blitt lagt om slik at bilene må senke farten om de skal svinge av.

Det var etter at NRK Vestfold i juni 2016 laget et TV-innslag om trafikksikkerheten langs veien at ting begynte å røre på seg. Da hadde velforeningen allerede skrevet og ringt til vegvesenet og kommunen en rekke ganger gjennom flere år. Med NRK-innslaget bød det seg anledning til å ta opp saken på nytt, og vinteren 2017 ble trafikkomitéen, sammen med FAU Ringshaug skole, invitert til et felles møte med vegvesenet og kommunen.

Møtet resulterte i en liste med mange tiltak, men det viste seg senere at finansieringen ikke var på plass fra fylkeskommunens side, slik vegvesenet var blitt forespeilet. Skuffelsen var derfor stor over at vi måtte vente til 2018 – og kanskje lenger – før det ville bli gjort noe.

Desto mer gledelig var det at vegvesenet fant andre muligheter til å finansiere tiltakene. Ettersom veien skulle asfalteres, ville det la seg gjøre å lage fartshumper samtidig. Det var også planlagt at noen av kryssene skulle gjøres om, og tegninger for dette forelå allerede. Dermed kunne en del av tiltakene gjennomføres allerede sist høst, mens resten må vente til 2018. Blant annet gjenstår bedre sikring av gangfeltet i krysset Ringshaugveien/Gårdboveien.

Aller helst hadde vi sett at gang- og sykkelveien ble forlenget helt fram til Skallefold. Men dette er et større prosjekt som vil ta tid å realisere. Vi tror likevel at Ringshaugveien nå er blitt tryggere enn den var. Men det vil uansett være opp til deg som bruker veien å kjøre hensynsfullt, slik at de mykeste trafikantene har en trygg vei, enten de er på vei til skolen eller stranden! ❀

«Aller helst hadde vi sett at gang- og sykkelveien ble forlenget helt fram til Skallefold. Men dette er et større prosjekt som vil ta tid å realisere. Vi tror likevel at Ringshaugveien nå er blitt tryggere enn den var.»

**HØSTEN
2010**

Trafikkomiteen ble gjenopprettet. Tidligere komité hadde blant annet jobbet for å få fortau og fartshumper i Gårdboveien, og for gang- og sykkelvei langs Ringshaugveien.

**17.
DESEMBER
2010**

Komiteen sendte brev til Statens vegvesen og ba om fartsdempende tiltak i Ringshaugveien. Sammen med brevet lå dokumentasjon fra Tønsbergs Blad på trafikkulykker i årene 2005-2010.

EN LANG VEI FOR TRYGG VEI

RASKT: Svingen ved Losveien før asfalteringen begynte. Målinger fra Statens vegvesen viste at enkelte holdt over 60 km/t gjennom denne svingen. Fartsgrensen er 40 km/t.

**VÅREN
2011**

Som resultat av velforeningens brev gjennomførte Statens vegvesen våren 2011 en fartsmåling. På grunnlag av målingen ble fartsgrensen samme år satt ned fra 50 km/t til 40 km/t fra Leikvin til Skallevoid.

Trafikkomiteen ba kommunen om at trafikksikkerhet i Ringshaugveien ble prioritert i innspill til kommuneplanens arealdel. Gang- og sykkelvei ble tegnet inn i denne, men er ennå ikke regulert.

NRK Vestfold laget et TV-innslag om trafikksikkerhet i Ringshaugveien. Her uttalte vegvesenet at de ikke hadde fått noen henvendelser om saken tidligere, unntatt fra én privatperson. Trafikkomiteen sendte derfor vegvesenet en oversikt over all korrespondanse vi hadde hatt om saken og ba på ny om at vegvesenet måtte se på mulige tiltak.

**14.
MAI
2013**

**9. JUNI
2016**

**25.
FEBRUAR
2015**

**SEPTEMBER
2016**

**14.
FEBRUAR
2013**

Trafikkomiteen inviterte styret i Skalleveid vel og FAU Ringshaug skole til en felles befaringsrunde på runden Ringshaugveien/Skalleveidveien og Rønningveien/Rosenlundveien. Som følge av befaringsrunden ble et felles brev med 20 forslag til tiltak sendt kommunen og vegvesenet. 30 april samme år svarte vegvesenet at listen ville bli brukt som innspill til arbeid med mindre trafikksikkerhetstiltak på fylkesveier i 2016, men at større tiltak måtte vente til neste handlingsprogram for fylkesveier 2018-2021.

Som følge av brevet utførte Statens vegvesen ny trafikkmåling, som viste at bilene holdt langt større fart enn hva fartsgrensen skulle tilsi. Resultatene ble presentert i Ringen.

**30.
JANUAR
2017**

I februar 2013 kontaktet trafikkomiteen vegvesenet og kommunen og ba om ytterligere fartsreducerende tiltak, blant annet opphøyde gangfelt. Svaret fra vegvesenet var at de heller ønsket å sikre de gangfeltene som allerede var etablert, men at det ikke var satt av midler til nye tiltak på denne strekningen.

Møte med vegvesenet og kommunen. Sammen med FAU ble vi bedt om å prioritere tiltak for å bedre trafikksikkerheten på strekningen innenfor en ramme på 2 millioner kroner. Senere viste det seg at vegvesenet likevel ikke fikk disse midlene til sikring.

**VÅREN
2017**

Vegvesenet jobber med å finne annen finansiering til en del av tiltakene. I forbindelse med at veien skal asfalteres vil de anlegge fartshumper, og noen av kryssene skal snevres inn. Andre tiltak må vente til 2018.

**HØSTEN
2017**

Ringshaugveien får ny asfalt og fartshumper!

Den nye kongen av Ringshaug

Kong Harald V fikk sin kongetittel 54 år gammel.

Eirik Blodøks ble konge 38 år gammel.

Cedrik var bare 15 år gammel da han ble konge.

TEKST HARALD VEDVIK

KRONE: Den nye kongen av Ringshaug er Cedrik Bakke Christophersen

Den 18. juni 2017 inntok Cedrik Bakke Christophersen kongetronen på Ringshaug. Han vant da Ringshaugdysten bare 15 år gammel. Seniorløperne måtte se seg grundig slått av unggutten, som da kun gikk på ungdomsskolen.

FAMILIEHISTORIE

Familien Christophersen har alltid vært glad i idrett. Cedriks far, Ivan, ble Norgesmester i vindsurfing nettopp på Ringshaugstranden, og har flere gode resultater også fra Ringshaugdysten. I 2005 vindsurfet han fra Norge (Tristein) til Danmark (Skagen) på bare 5 timer og 30 minutter. Det er en rekord som fortsatt står. I dag er han trener for sønnen sin, og en pådriver for at ungdom skal finne glede i triathlon. Cedriks bestefar, Jan Christophersen, vokste opp i Ringshaugveien 118. Han var en svært aktiv svømmer, og trener i Tønsberg Svømmeklubb. Det ble tilbrakt mange timer på Ringshaugstranden med trening og restitusjon.

– Nå har jeg hørt om mine forfedres bragder i mange år, sier Cedrik, og ser bort på sin far. – Så det var godt å endelig få satt dem litt på plass, fortsetter han med et lurt smil om munnen.

NEDTURER OG OPPTURER

Bare en uke etter seieren i Ringshaugdysten krasjer Cedrik på sykkelen, og brekker kragebeinet på to steder. – Det var veldig tungt akkurat på det tidspunktet, forteller Cedrik. Jeg trente da ca. 20 timer i uken. Plutselig måtte jeg sitte helt stille. I tillegg pågikk jo Supersprint Cupen – en cup jeg gjerne ville vinne. Supersprint Cupen arrangeres hvert år av Norges Triathlonforbund, og består vanligvis av 6 løp forskjellige steder i landet. Dette er en konkurranse for ungdom i alderen 13–16 år. Det gis poeng ved hvert løp. Vinneren er den som på slutten av sesongen har høyest poengscore. Selv etter kragebeinsbruddet fortsatte Cedrik å trene 15–22 timer pr. uke. Med rekordrask rehabilitering var Cedrik tilbake for fullt. 21. august kunne han løfte trofeet som vinner av Supersprint Cupen 2017, og senere vant han NM som da ble arrangert i Bergen.

PLANER FOR 2018

– I år er målet å komme med på juniorlandslaget, og få være med på flere konkurranser i utlandet. I tillegg er jo både NM og Norgescupen viktige for meg naturligvis, avslutter Cedrik.

Selv om Cedrik bor på Husvik så er han med sin familiehistorie fortsatt for en lokal gutt å regne – også for oss i Ringshaug og Gårdbo Vel. Vi ønsker ham lykke til i 2018. ❁

«I år er målet å komme med på juniorlandslaget, og få være med på flere konkurranser i utlandet.»

CEDRIK BAKKE CHRISTOPHERSEN

SKADET: Cedrik blir her hentet med sykebil etter å falt stygt på sykkel i juni 2017.

FAR: Ivan Christophersen satte i 2005 rekord da han vindsurfet fra Norge til Danmark.

RINGSHAUGDYSTEN BLIR TØNSBERGDYSTEN 2018

- Sprint triathlon bestående av 750 m svømming, 20 km sykling og 5 km løping.
- Arrangeres 10. juni 2018.
- Ble arrangert første gang på begynnelsen av 2000-tallet.
- Lavterskelarrangement der alle kan delta.
- Skifter navn fra RingshaugDysten til TønsbergDysten nå i 2018.
- Yngste vinner er Cedrik Bakke Cristophersen (2017).

Vi har ikke vært bortskjemt med skiføre på Ringshaug de siste årene. Det lille som har lagt seg av snø, har forsvunnet etter noen dager. Men noen uker i vinter var det annerledes. Det har ikke vært så mye snø på Østlandet siden 2010. Og da det gikk ut melding om at det var kjørt opp skiløyper i Søndre Slagen, lot vi ikke sjansen gå fra oss.

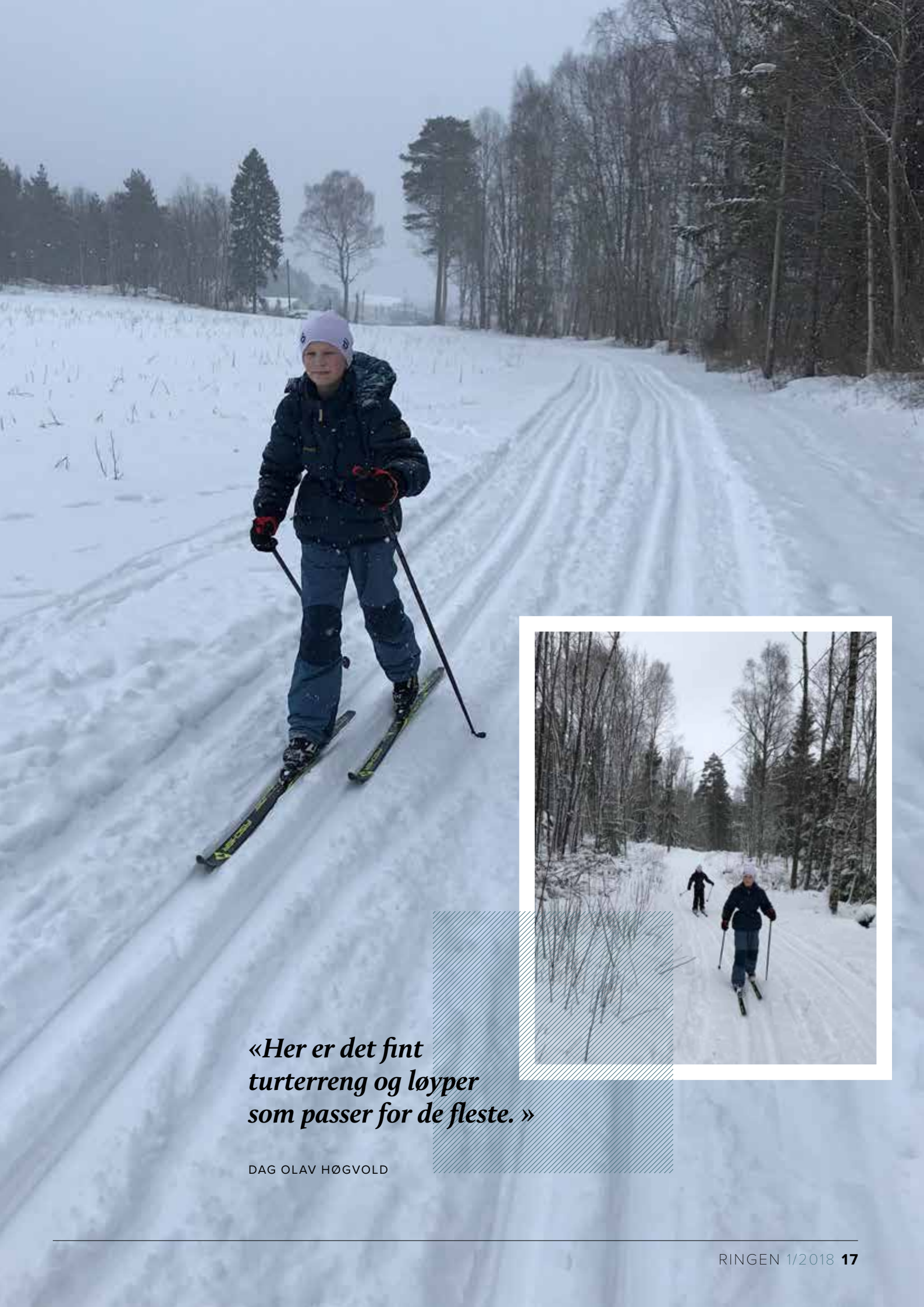
TEKST OG FOTO DAG OLAV HØGVOLD

SKIFØRE!

Turen gikk til Volden, der vi parkerte ved Framhuset. Ferske spor i snøen viste at noen hadde gått på ski der, men noen oppkjørt løype var ikke å se. Etter å ha spurt oss for, fikk vi vite at løypene gikk på den andre siden av fotballbanen. Så vi spente på oss skiene og gikk over til den andre siden, smatt gjennom en åpning i bane-nettet – og der fant vi skisporet.

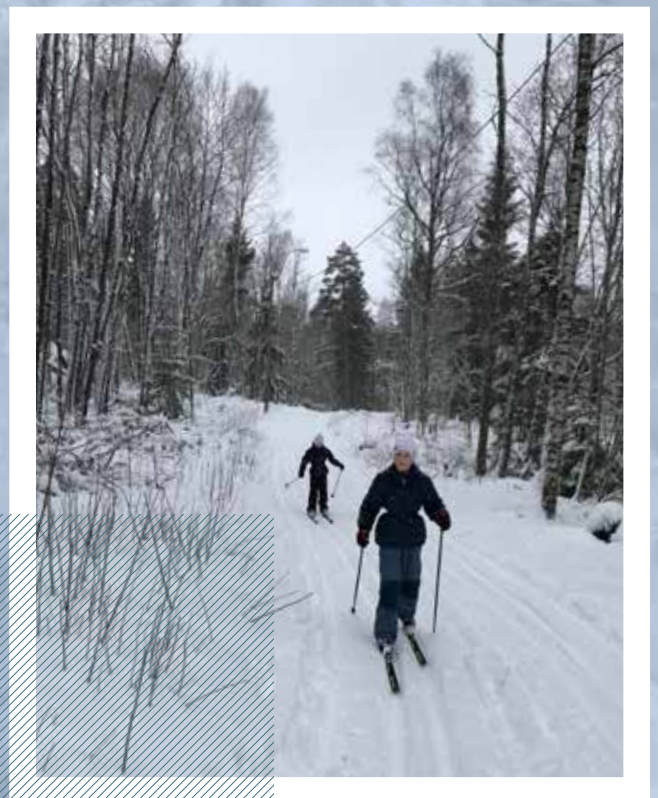
Turen ble ikke lang, for det begynte etter hvert å snø ganske tett. Men vi rakk det viktigste: En runde i lysløypa, kanskje et par kilometer rundt, og en kort stopp for en sjokoladebit. Flere andre hadde hatt samme ideen som oss, og noen hadde til og med tent opp bål i den store gapahuken som vi passerte mot slutten av turen! Å grille pølse over bålet er jo alltid en sikker vinner!

Løypene var lette å gå, her er det stort sett flatt, med noen korte bakker innimellom. For det meste går løypa inne i skogen, i ly for vær og vind. På turen tilbake så vi at det også var kjørt opp løyper over jordene nordover, så her er det muligheter for variasjon og for en litt lenger tur! Uansett, her er et fint turterreng og løyper som passer for de fleste! ❀

***«Her er det fint
turterreng og løyper
som passer for de fleste.»***

DAG OLAV HØGVOLD

Sankthans på Ringshaug- stranden

Tradisjonen tro arrangerer Ringshaug og Gårdbo vel Sankthansfeiring på Ringshaugstranden lørdag 23. juni. Musikken starter ca. kl. 18, og bålet tenner kl. 22. Rent trevirke leveres dagene før.

SURT & SØTT

Har du tips om ting vi burde skrive om? Ideer til reportasjer? Fine bilder? Tips tas imot med takk på facebook.com/RGVel

RINGSHAUG OG GÅRDBO KALENDER

- 15 mars: **Årsmøte i Vallo og omegn historielag** kl. 18:30 i Båtforeningen
- Mandag 9. april: **Generalforsamling Ringshaug og Gårdbo vel**, kl. 19 på Furustrand
- Mandag 28. mai: **Dugnad på Leikvin**
- Søndag 10. juni: **Tønsbergdysten triatlon**
- Lørdag 23. juni: **Sankthansfeiring** på Ringshaugstranden
- Tirsdag 14. august: **Ringshaugsvømmen**
- Lørdag 18. august: **Kystleden halvmaraton**
- Lørdag 1. september: **Markedsdag på Leikvin**

RINGSHAUG OG GÅRDBO VEL (RGV)

- Stiftet 1934
- Ca. 300 husstandsmedlemmer
- Strekker seg fra Valløveien i sør og Tolvsrødveien i vest til Orrestien i nord
- Arrangerer hvert år:
 - Sankthans på Ringshaugstranden
 - Markedsdag på Leikvin
 - Dugnader
- Jobber for en positiv utvikling av vårt nærområde
- Saker det siste året:
 - Trafikksikkerhet
 - Bevare og videreutvikle Ringshaugstranden
 - Ringen – magasin for Ringshaug og Gårdbo
 - Videreutvikling av Leikvin
 - Velforeningen avholder generalforsamling i april hvert år. Se innkalling på neste side.

Følg oss på facebook.com/rgvel

Vil du støtte oss med din grasrotandel?

SMS Grasrotandelen 996287432 til 2020

ØKSEMPEL: Stupetårnet i Melsomvik

Stupetårnet lar vente på seg

Velforeningen har lenge hatt ønske om et stupetårn fra moloen på Ringshaugstranden. Kommunen har hatt ønske om det samme, og for et par år siden ble det også satt av en million kroner over kommunens budsjett til å ruste opp strandområdet. Stupetårn var én av planene, og velforeningen engasjerte seg og gjorde dybde-målinger utenfor moloen, der vi fant et område som kan egne seg for et tremeters – og kanskje et femmeters stupetårn. Siden da har det imidlertid vært stille i saken. Styret har etterlyst hva som skjer, men har ikke fått noe informasjon fra kommunen om hvor langt planene har kommet.

ÅRSMØTE I VELFORENINGEN

Ringshaug og Gårdbo vel avholder generalforsamling mandag 9. april klokka 19 på Furustrand. Det blir gjennomgang av års-melding, regnskap og budsjett, valg av nye styremedlemmer og informasjon fra styret. Alle som har betalt medlemskap har stemmerett på generalforsamlingen.

Følg med på facebook.com/rgvel eller se ringshaug.com for mer informasjon.

Betal ditt medlemskap med Vipps!

Nå kan du betale medlemskapet ditt i Ringshaug og Gårdbo vel med Vipps! Pris kr. 200,-. Betal til Vipps nr. 10326 – eller bare søk etter Ringshaug og Gårdbo vel.

VINTER: Ringshaug er ikke bare sol og bading – det kan også være vakkert om vinteren!

GAMLEKARA: Fritjof Tange (t.v.) og Odd Jakobsen la ned mye arbeid på Leikvin i årene etter krigen. Nesten 70 år senere er lekeplassen fortsatt en populær samlingsplass!

De bygde Leikvin

— AV DAG OLAV HØGVOLD —

Visste du at det har vært lekeplass på Leikvin i over 70 år? Ideen kom fra gårdbruker Alf Jakobsen, og det hele startet like etter krigen. – Det er utrolig fint å se at ideen til faren min fortsatt lever, og at Leikvin har blitt så fin, sier sønnen Odd Jakobsen. I dag minnes han og barndomskameraten Fritjof Tange hvordan de og en rekke andre kamerater jobbet i flere år for å gjøre Leikvin til lekeplass.

Gården til Alf Jakobsen – gård nr. 87, bruk nr. 9 – omfattet området på sørsiden av Ringshaugveien og en stor del av Ringshaugstranda. En del av stranda solgte han til Tønsberg Sparebank, slik at han kunne bygge utestedet «Funkis», hvor det var dans og mye moro. Så kom krigen, og i 1942 solgte han resten av stranda – inkludert Funkis – til banken. Etter krigen begynte ideen om lekeplass å ta form. Området ovenfor stranda var dårlig egnet som jordbruksareal. Alf Jakobsen fikk derfor ideen om å sette opp lekeapparater her, og eiendommen – snaut 4 mål – ble solgt til Ringshaug og Gårdbo vel for 80 øre kvadratmeteren – første del i desember 1946, resten i 1950.

– Vi satte opp fotballmål og husker. Det var det første som kom opp. Og så jobbet vi mye med å jevne ut grunnen slik at det etter hvert ble en fin fotballbane, minnes de. På vinteren ble plassen sprøytet med vann slik at det ble en fin skøytebane. Dette var de første årene etter krigen. Siden har det gått litt opp og ned hvordan lekeplassen har blitt drevet. – Det har variert litt med hvem som har sittet i styret for velforeningen, sier Odd. – Noen perioder har det ikke skjedd så mye, andre perioder har det blitt kjøpt inn utstyr og plassen har blitt mye brukt. Særlig de siste årene har det skjedd mye, og jeg tror at Alf – som var kasserer i velforeningen i mange år – ville vært stolt, sier Odd.

Driften skjer i dag i samarbeid med Tønsberg kommune, og foregår på den måten at velforeningen skaffer midler og ordner innkjøp av utstyr, mens Bydrift i kommunen ordner grunnarbeider og montering. I avtalen er det bestemt at området skal brukes som leke- og idrettsplass, og kan ikke benyttes til andre formål. Men velforeningen har rett til å føre opp et grendehus på tomten, hvis det skulle bli aktuelt. Dersom Leikvin en dag ikke lenger blir brukt som lekeplass, er det også en del av avtalen at arvingene skal kunne kjøpe tomten tilbake for en symbolsk sum. Odd og Fritjof håper at det ikke skjer.

– Nei, dette var noe faren min drømte om, og en tanke som vokste fram litt etter litt, sier Odd.

– Vi la ned mye arbeid for at det skulle bli fint fra starten av. Leikvin skal være et positivt bidrag til nærområdet og de som vokser opp her, og det har det blitt, sier Odd. Han og Fritjof sitter og blar i gamle bilder fra området. Det så ganske annerledes ut den gangen, med noen få gårder og noen bolighus innimellom. Alle kjente alle. – Vi jobbet på Leikvin hele sommeren i flere år, alt på dugnad, forteller Fritjof. Og så ryddet vi stranda, der var det jo masse stein – det kan du se på gamle bilder. Dessuten lagde vi stupebrett på moloen, det var i 1948-49, sier han. – Du kan ennå se merker etter bolter som vi banket ned i steinene.

– Vi må heller ikke glemme badehotellet Ringshaug Bad. Både der og på Funkis hadde vellet møter og hyggelige stunder. Alle deltok på en eller annen måte, og alle som bodde her var med i velforeningen, forteller de. Gjennom felles innsats formet de Leikvin, stranda og området rundt til det fantastiske området som vi nå alle kan nyte godt av.

I dag er det andre tider og mange flere folk som bor her, men Leikvin er fortsatt et viktig samlingssted. Her er det barnebursdager, skoleavslutninger og barnehagebesøk – og av og til treffer du folk som bor i andre kommuner, som har dratt hit for å la ungene boltre seg – gjerne som en avveksling til bading på Ringshaugstranda. ❀

SAMLING: Et av de første bildene fra Leikvin. Det første huskestativet har kommet opp, og naboene møttes hver søndag for å planlegge aktiviteter for kommende år. Fra venstre: Eva Eng, Berit Torgersen, Ingrid Torgersen, Fritjof Andersen (Tange), Egil Nylén, Ragnar Fuglevik, Gotfred Andersen og Alf Jakobsen.

LITEN: Fritjof Tange foran «Sjøløven» – et av de gamle utestedene på Ringshaugstranda. Her var det servering fram til krigen, deretter ble bygget brukt til madrassfabrikk for «tyskermadrasser».

GIVERNE: Odds foreldre, Ågot Mathilde og Alf Jakobsen

REDNINGEN

v/ sjøen

Vi som er i redaksjonen i Ringen er opptatt av hva som finnes av tilbud i vårt eget nærområde, og i dag har turen gått til å besøke Redningen v/sjøen på Vallø.

TEKST ØYVIND FJELD

«Redningen vet å sette pris på sine stamkunder.»

ØYVIND FJELD

Restaurant Redningen v/sjøen ble startet på Vallø i mai 1995, men de har levd av å levere god mat til nærmiljøet helt tilbake til 1987. Først som Pizza Express på Gauterød (1987–91), deretter som Redningen A/S (1991–96) på Tolvsrødsenteret.

Jeg møter Magnhild Kolden som er eier og driver sammen med sin mann Herman Berntsen. Magnhild er som alltid blid, og byr på nytraktet svart kaffe.

Når man kommer inn i restauranten, så blir man umiddelbart oppmerksom på all dekoren som er i lokalene. Alt fra maritime gamle gjenstander, til gamle sjøkart, modeller av båter og annen dekor som masker og andre rare ting. Jeg blir oppmerksom på en spesiell dukke, og Magnhild kan fortelle at dette er en Kanaridukke. Det er dukker som hvalfangere gjerne kjøpte med seg på tur hjem fra hvalfangst, og som de kjøpte på Kanariøyene. Ellers forteller Magnhild at samlingen er privat, og samlet over mange år. Mye av dekoren har de også fått, da folk har hatt ting liggende, og da valgt å gi det til restauranten framfor å kaste det eller la det støve ned.

Jeg spør henne om driften av restauranten, og ryktene om nedleggelse for noen år siden. Hun bekrefter dette, og forteller at det har vært noen spøkefulle år, med usikker skjebne for leiekontrakten, og om bygget som var tenkt bygd om eller revet. De trodde i en tid at alt ville være slutt etter 2014-sesongen, men så fikk de en ny 5-års leiekontrakt. Denne går ut i 2019, men de har allerede nå fått beskjed om at denne kan forlenges ytterligere etter 2019.

Redningen er kanskje mest kjent for restauranten med uteservering om sommeren. Men Redningen er mye mer en det. Catering er en vesentlig del av driften, og det samme er utleie av selskapslokaler. De har en samlet kapasitet til mer enn 120 personer i sine selskapslokaler, som er store. Dette kommer i tillegg til restauranten. Samlet sett rår de over 550 m² lokaler inklusive kjøkken og lager. En annen kanskje ukjent sak for mange, er at de leverer take-away, og her snakker vi ikke bare om pizza. Du kan bestille ordinær middag, og få denne pakket for å ta med hjem.

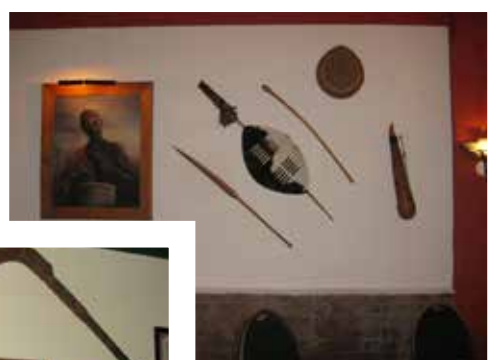
Ser man på menyen som restauranten har, så er den stor og omfattende. Magnhild forklarer at dette er mulig da de totalt sett, med hele konseptet, har stor omsetning på mat. Derfor kan de besitte et bredt varelager for alle typer mat. Det vil da si at du kan få alt fra 20 forskjellige pizzaer, til biff, eller tradisjonell husmannskost som flesk og duppe. Redningen vet å sette pris på sine stamkunder, og har bonuskort der man får hver tiende middag gratis, eller en stor pizza, så får hele familien et måltid som bonus.

Redningen er omtalt på Tripadvisor med totalt 31 anmeldelser, og har en skår på 4 av 5 mulige poeng. ✿

Redningen har en stor og omfattende meny.

På veggene i Redningen henger det mengder av dekor som er samlet over mange år.

KJENTE TRAKTER: Her ser du et oversiktsbilde fra Ringshaug på 1960-tallet. Enkelte kjenner seg utvilsomt igjen.

RINGSHAUG PÅ 60-TALLET: GÅRDSLIVET

Til de som kjenner seg litt igjen,
så kan vi jo mimre litt sammen?

TEKST FRODE JØRGENSEN

Jeg, og mange med meg, hadde en kreativ og aktiv barndom på Ringshaug. Ikke langt fra der jeg bodde, så var det en bondegård. Eieren het Bottolv Maurseth. Det var hans sønn Nils som mer eller mindre hadde tatt over driften. Hans hodeplagg var av den noe spesielle sorten. Det var et lommestørkle – eller noe lignende – som han hadde knytt en knute i hvert hjørne på. Dette kledet lå på hodet hans omtrent hver eneste dag. Sånn sett så var han ganske kjennspak.

På denne gården så var det både tamme og ville dyr, omtrent som en zoologisk hage! På tunet sto noen av Ringshaugs aller største gråpæretrær. (Les: meget fristende for oss unger.) Offisielt så var dette forbudt frukt for oss. Det samme gjaldt eplehagen, som i tillegg rommet flotte plommetrær. Å komme med formaninger til initiativrike barn om akkurat dét – var omtrent som å be om problemer. På jordene ble det dyrket grønnsaker og korn, samt ugress som etter hvert skulle tørkes, for så å bli til fôr til kyra.

**«Hesten var salrygget,
med slapp nakke, øre-
ne hang og slang, hodet
dinglet fra side til side,
og i tillegg så var han
humørsyk! »**

FRODE JØRGENSEN

Det skjedde alltid noe spennende på denne gården. Så fort hjemmeleksene var unnagjort, så var det bare å hive seg på sykkel – for det var viktig å få med seg alt som skjedde der. Nei da, jeg var overhodet ikke alene om å frekventere denne bondegården omtrent daglig. De fleste av ungene i bygda var der – både gutter og jenter. Dersom vi var heldige så fikk vi lov til å bidra med gårdsstellet – så godt vi kunne. Alt fra å mate de frittgående hønene og kaninene, til å føre grisene. De gangene bonden kokte poteter til disse sølete svina, ja da var vi der som fluer. (Sant å si; – de hadde fluer der også!) Alle ville spise nykokte og varme poteter, selv om vi ikke gjorde det med like stor entusiasme på hjemmebane. Det vi alle kviet oss til å gjøre, det var å måke møkk fra båsene til kuene. Dette var en drittjobb – bokstavelig talt – så den aktiviteten sto ikke særlig høyt i kurs. Kuene prompa, dreit og pissa i ett sett, kunne det virke som. Her hadde de fleste navn – så som: Dagros, Litago, Tango, Aurora, Bella Rosa og Helga. Nei forresten, nå blandet jeg litt – Helga var jo budeia, må vite! Sjefsbudeia Helga, var faktisk ei likandes dame, som absolutt ikke var redd for å ta i et tak. Hun hadde et utrolig godt håndlag med både store og små, og alle dyrene var på hennes parti. Det var beundringsverdig å se hvor rolige kuene ble når denne damen kom for å gjøre unna dagens melking. De merket fort hennes tilstedeværelse – og de roet seg ned. Hun pratet med dem akkurat som om de var en hel familie.

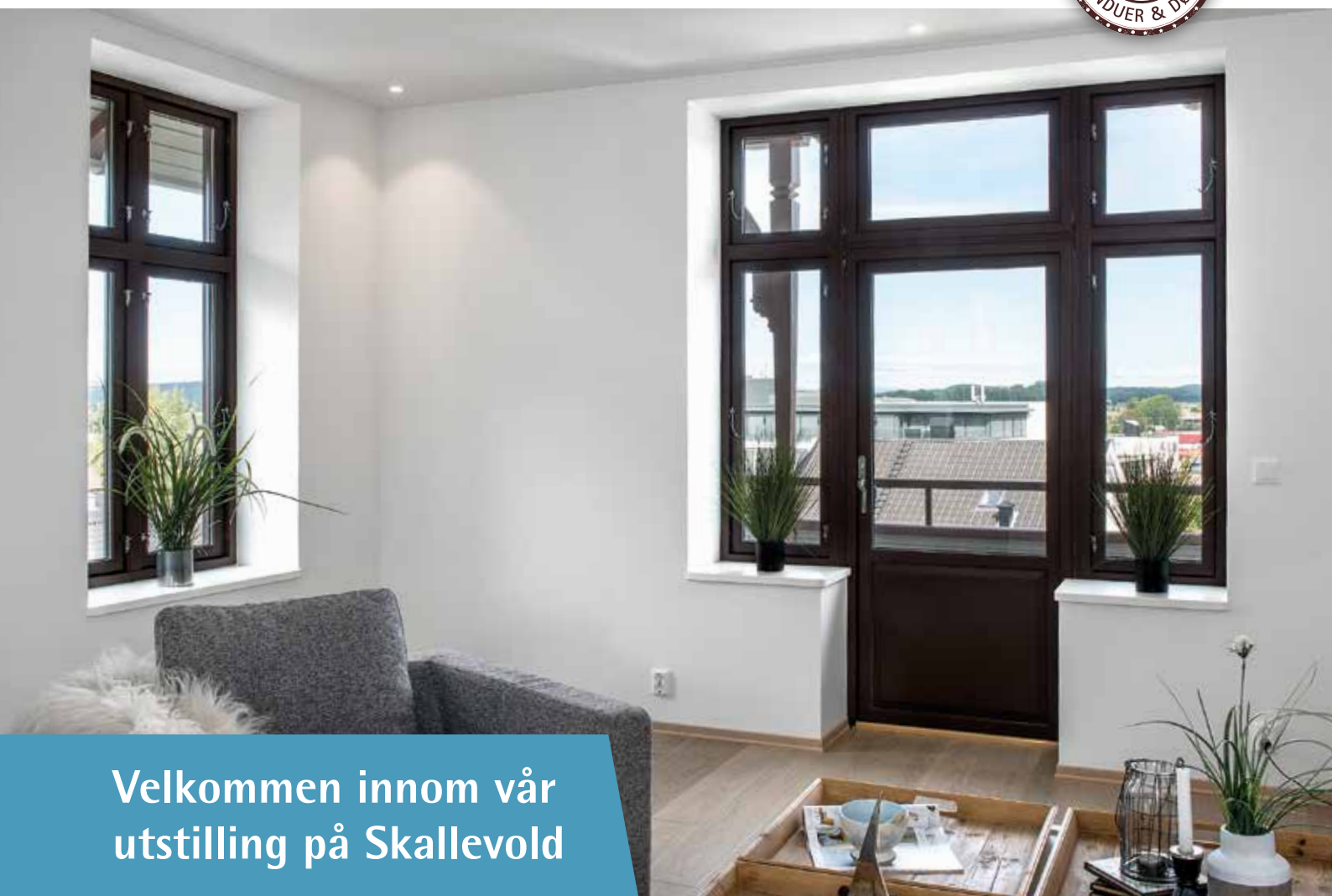
En av jentene, som var på gården omtrent hver eneste dag, følte seg etter hvert så varm i trøya at hun ville forsøke seg på å melke noen av disse stabeista. Full av overmøt så proklamerte hun dette. Vi andre sto langt unna og så på, som tafatte individer. Hennes tanke var god, men resultatet ble bedrøvelig, skulle det fort vise seg. Jenta satte seg godt til rette på den lille trekrakken, som var i passe høyde med jura. Hun skulle nok øvd litt på forhånd, for hun utviste ikke noen særlig form for skånsomhet. Hun halte og dro i spenene, kanskje for å bli fort ferdig? Jentungen banna og sverta, men fikk ikke dreis på melkinga i det hele tatt. Kua reagerte med vrede. Halen gikk som en hjulvisp, det ene bakbeinet ble løftet, og med et kraftig side-spark så forsvant både melkebøtta og jenta over i neste bås. Med ett så ble hun slått overende og ble liggende på ryggen halvveis under kua på båsen ved siden av. Det var tydelig at kua ville hevde sin autoritet, og på denne måten sette seg i respekt. Dersom man kunne lese kuas tanker, så var det som om hun sa: – Kom ikke her og tro at du er noe – liksom! Etter denne episoden, ble det bestemt at det ikke var hvem som helst som skulle få anledning til å fikle med jura til Bella

Rosa eller hennes medsøstre. Jentas ublide møte med kuene og all bæsjen hun fikk på seg resulterte at hun hylende løp hjem. Hva hennes foreldre sa da de fikk hjem ei datter full av møkk, ja det fikk jeg aldri vite noe om. Nå i voksen alder, så kan jeg jo lett forestille meg hva jeg hadde sagt om noen hadde stormet inn i huset mitt i den tilstanden. Ordlyden egner seg ikke på trykk! Dersom hun ønsket å bortforklare at hun hadde vært på bondegården – da tror jeg at hun hadde en dårlig sak.

Det var en spesiell begivenhet som alle vi ungene så frem til hvert år, og det var å være med på slåttonna. En av gårdens gamle travere – en av de aller eldste hestene i stallen, den med det kledelige navnet «Stabukk» – ble plukket ut til å yte sin skjerv. Det var ikke mye entusiasme å spore der nei. Hesten var salrygget, med slapp nakke, ørene hang og slang, hodet dinglet fra side til side, og i tillegg så var han humørsyk! Noe som kunne være en prøvelse for noen og enhver. Vel ute på jordet så måtte det hele to personer til: en for å manøvrere dette dyret, og en annen for å godsnakke med hesten.

Datidens slåmaskin var ei stor saks på noen gedigne jernhjul og med et hullete svigermorsete på toppen. Setet var montert på ei lang stang. Alt dette i gammelt rustent jern. Hele denne lealøse og vinglete saken ble montert og heftet på saltøyet. Det var gjerne selveste Nils Maurseth selv, som trakterte denne slåmaskinen. Skulle gjerne visst hva hesten tenkte første gang han så denne manikken! «Stabukk» kjente det nok på gikta – når tiden var inne for å dra denne, fortidens hypermoderne maskin, etter seg. Denne jernsaken – gammel og rusten, sikkert fra eldre jernalder – kuttet gresset. Og der ble det liggende til at det hadde tørket litt. Så var det å få rakt dette sammen for hånd, for så å hesje. Når dette hadde hengt ute en lang stund, og var tørt nok til å kjøres inn, da var det viktig å være tilstede. For var du heldig da, så fikk du lov til å sitte/ligge på toppen av høyvogna, tilbake til låven. Det var en høydare! (Denne høyvogna var såpass gammel, skakk og løen at den knirket i alle ledd. Det var ikke snakk om om den knelte sammen – heller snarere *når!*) Nei da, dette var ikke noen oppgave for «Stabukk». Denne transporten ble utført av den gang så ultramoderne traktoren – Gråtass! Så bar det rett opp på låven, hvor vi kjempet mot hverandre for å få losset denne kjerra med høy. Det var viktig å få gjort dette snarest mulig, slik at vi kunne få hoppe og base i høyet! Om vi fikk lov til det? Nei, overhodet ikke, men som unger flest – det som ikke var lov – det var mest spennende.

Det var den gang da. ❁

**Velkommen innom vår
utstilling på Skallevold**

**Hos oss finner du et bredt utvalg
vinduer og dører av høy kvalitet**

*Les mer om oss
www.skallevold.no*

ÅPNINGSTIDER:

Mandag-torsdag 8-16. Fredag 8-15. Lørdag stengt

KIWI mini pris

KIWI på Gauterød bryr seg om,
og støtter sitt nærområde.
Vi sponser treningsparken
på Ringshaugstranden.

*Vi gir oss aldri
på pris eller
åpningstider!*

HVERDAGER 06:00–24:00

LØRDAG 06:00–24:00

SØNDAG 09:00–23:00

Forny din hage, uteplass eller gårdsplass. Vi er spesialister på:

- Hagemiljø og design
- Uteplasser
- Steinmurer og murarbeider
- Skifer, brostein og belegningsstein
- Brygger og sjøfront
- Lekeplasser
- Grøntvedlikehold
- Graving og drenering
- Verditaksering av grønt
- Vintervedlikehold

A woman with blonde hair in a ponytail is walking outdoors on a paved surface. She is wearing a long, light pink coat over a white button-down shirt and black trousers. She is holding a black tote bag in her right hand and has her left hand raised to her hair. She is smiling and looking to her left. The background is slightly blurred, showing a building with large windows.

LAST NED
VÅR APP FOR
INSPIRASJON OG
FORDELER!

SUSER/SIVET

Redningen

v/sjøen

– stedet for enhver anledning

A la carte

Pizza

Catering

Selskapslokaler

Møtelokaler

Bar

Uteservering

*Kom og spis hos oss eller
bestill mat for å ta med hjem.*

Tlf 33 32 63 30

FURUSTRAND

– en saga ved sjøkanten!

**Vi er her om du får
gjester, og trenger
overnattingsplass!**

- **Fantastisk sjøutsikt**
- **Unike sagahytter**

www.furustrand.no

FURUSTRAND AS * TAREVEIEN 11, TOLVSRØD * 33 35 70 00

FURUSTRAND

Maskinentreprenør

TORE HARALDSTAD & Co AS

33 33 00 52 - 92 09 23 75

TØNSBERG

**GRASROT
ANDELEN**

NORSK TIPPING

Vil du gi din støtte til RINGSHAUG OG GÅRDBO VEL?

Grasrotandelen gir deg som spiller mulighet til å bestemme hvem som skal motta noe av overskuddet til Norsk Tipping. Hver gang du spiller kan du velge å støtte det laget eller foreningen du mener fortjener det mest. Vi oppfordrer deg til å støtte oss i RINGSHAUG OG GÅRDBO VEL.

For å være grasrotgiver må du være kunde hos Norsk Tipping. Ved spill hos Norsk Tipping vil inntil 5 prosent* av spillinnsatsen gå direkte til din grasrotmottaker, og best av alt, hverken innsats, premie eller vinnnersjanse reduseres.

Grasrotandelen gjelder for alle Norsk Tippings spill, bortsett fra Flax, Extra og Belago. Gjennom å være grasrotgiver er du med på å oppfylle små og store drømmer for din grasrotmottaker.

Du kan bli grasrotgiver på en av følgende måter:

- Hos kommisjonæren
- Mobilspill
- Norsk Tipping sine nettsider
- SMS, send Grasrotandelen **996287432** til **2020**

For mer informasjon se www.norsk-tipping.no

Vil du støtte oss med din grasrotandel?

RINGSHAUG OG GÅRDBO VEL

Org.nr: 996287432

32774996287432

NORSK TIPPING

**For Multix og Instaspill gjelder annen beregning.*

Tolvsrød

NORGES RÅESTE DAGLIGVAREBUTIKK

Iflg. butikktest i Dagligvarehandelen nr. 1/2016. 19,5 poeng av 20 mulige.
Tidenes høyeste score i Norge!

Vi er kjempestolte!

Fra venstre: Anne-Karine Løvik Nordstad, bakeriansvarlig, Gry Jægersborg Storhaug, ass.butikksjef, Heidi Schøyen kasseleder, Jørgen Undem, ferskvarsjef, Magne Gjørsøe, butikksjef. Foran ser vi Kari Anne Brattell, frukt- og grøntansvarlig.

Anne-Karine Løvik Nordstad, Bakeriansvarlig

Jørgen Undem, Ferskvarsjef

Kari Anne Brattell, Frukt/Grønt ansvarlig

Pål Jacobsen, kjøpmann

Tolvsrød
Kunden er Kongen
8-22 man-lør

EXTRA

Extra Tolvsrød 7-23 (22)

<https://www.facebook.com/CoopExtranorge/>

<https://coop.no/app>

ANNONSERE I RINGEN?

Annonsepriser for Ringen

Helside 2400,-

B: 183mm * H: 265 mm

Halvside 1500,-

B: 183mm * H: 130 mm

Kvart side 1000,-

B: 89mm * H: 130 mm

Kontakt oss på
post@ringshaug.com

*Prisene gjelder annonse levert som trykklar,
høyoppløselig PDF i de oppgitte målene. Pris
på utarbeiding av annonse: Kr. 450,- + mva.*

**DIN
ANNONSE
HER?**

Ringshaug-valsens

*Vær med, gode venner, hver mann og mø,
i sangen om sommer og sol og sjø!
Lykksalige synger vi livets pris
i fjordens paradis.
Hvem orker vel sitte der, taus, forsakt,
når hjertene vugger i valsetakt.
Nei, jenta er vakker og natta er lang
og gla er som'rens sang.*

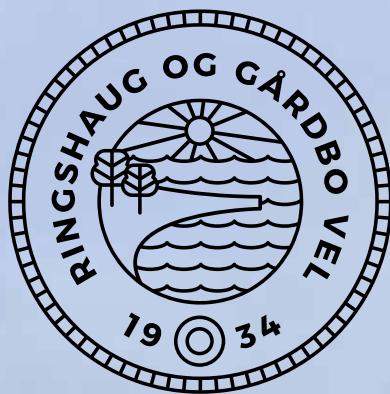
REFRENG:

*Ja, Ringshaug – ja, Ringshaug
det er paradiset der sommerens gleder gror
Ja Ringshaug – ja, Ringshaug
er skjønneste plett ved vår fjord.
Og tar du en dupp fra vår molo,
så slipper du boltre deg solo.
For Ringshaug – ja Ringshaug
det er paradiset på jord!*

REFRENG

*Men gir du deg ut på en liten flørt,
så vær litt forsiktig, for alt blir spørt.
Gud, Amor, han ordner så hver især
skal få sin hjertens-kjær.
Og går du i vannet, hva gjør vel det?
Sånt hender iblant på et badested.
Husk natta er vakker og jenta lang
og gla er som'rens sang!*

REFRENG

DU ER VIKTIG!

Ringen er drevet av lokale frivillige. Vårt mål er å gi folk følelsen av å høre hjemme her. Fordi Ringshaug og Gårdbo er det beste stedet vi kan tenke oss å bo.

Ved å være medlem i velforeningen støtter du arbeid for å fremme trivsel i ditt eget nærmiljø, og du får stemmerett på generalforsamlingen i april. Egen giro kommer i postkassa. Du kan også betale med Vipps. Betal til Vipps nr. 10326 – eller bare søk etter Ringshaug og Gårdbo vel.

Bidra gjerne til bladet ved å annonsere hos oss, skrive for oss eller bidra på andre måter. Ta kontakt!

facebook.com/RGVel